**Автор**: Копжасарова Алтынай Курметвна
**Пән**: Химия
**Сынып**: 8-сынып
**Бөлім**: Заттардың формулалары және химиялық реакция теңдеулері
**Тақырып**: Химиялық реакциялардың типтері

---

| | |
|---|---|
| Оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтемеу): | 8.2.2.1 химиялық реакцияларды бастапқы және түзілген заттардың құрамы мен саны бойынша жіктеу |
| Сабақтың мақсаты: | **Барлық оқушылар:** реакция типтеріне химиялық теңдеулерді құра біледі<br>**Оқушылардың басым бөлігі:** реакция теңдеулерін жаза және типтерді ажырата біледі,теңестіре алады.<br>**Кейбір оқушылар:** реакция теңдеулерін жаза және бір-бірінен ажырата біледі,теңестіре алады. Химиялық реакциялар ерекшеліктерін саралай біледі,есеп шығару дағдылары қалыптасады. |
| Тілдік мақсаттар: | **Оқушылар:**Химиялық реакция типтеріне қатысты сұрақтарды түсінеді және жауап бере алады, оларды қалай бір –бірінен ажырата білу керектігін түсіндіре алады.<br>**Негізгі сөздер мен тіркестер:** қосылу реакциясы, айырылу реакциясы, орынбасу реакциясы, алмасу реакциясы .<br>**Сыныптағы диалог/жазылым үшін пайдалы тілдік бірліктер:** Талқылауға арналған тармақтар: Химиялық реакцияларды бөліп саралау қандай жағдайға негізделген? Сіз неліктен, рекциялардың қосылу,айырылу, орынбасу және алмасу деп аталғанын айта аласыз ба? Жазылым бойынша ұстанымдар: реакция типтері анықтамасын, сызбасын жаза білу |
| Бағалау критерийлері: | Жеке, жұптық, топтық тапсырмаларды орындай алады. Сабақ барысында тыңдаушының назарын өзіне аудара алады. |
| Құндылықтарды дарыту: | «Мәңгілік – Ел» бағдарламасынан Өмір бойы білім алу, құрмет, ынтымақтастық, ашықтық. |
| АКТ-ны қолдану дағдылары: | Видео ролик,слайд. |
| Пәнаралық байланыс: | Музыка, қазақ тілі. |
| Бастапқы білім: | Химиялық және физикалық құбылыстарды ажырата білу<br>Химиялық реакциялардың жүру белгілерін білу<br>Химиялық реакция теңдеулерін жаза білу |
| Ресурстар | Оқулық, суреттер, топқа бөлуге арналған кеспе қағаздар және әртүрлі заттар, топтық тапсырмалар, кері байланыс, стикер. |
| Әдіс-тәсілдер | Сұрақ-жауап, әңгімелеу, түсіндіру, ойын, көрнекілік. Рефлексия. |

## Сабақ барысы

| **Сабақ кезеңдері** | **Жоспарланған іс-әрекет** | **Ресурстар** |
|---|---|---|

| | | |
|---|---|---|
| Сабақтың басы (10) | 1. Сәлемдесу.<br>ә) сабаққа дайындығын тексеру<br>б) оқушылар назарын сабаққа аудару<br>2.Оқушылардың қызығушылығын ояту мақсатында психологиялық тренинг «тілек алаңы», бір- біріне химиялық элементке теңеу арқылы тілек тілейді. (Алтындай ардақты бол, сынаптай жылдам бол,бүгінгі сабақта натрийдей белсенді бол, темірдей денсаулық тілеймін,қиындықтан сутегідей жеңіл өтуіңді тілеймін т.б.) 3.Топтарға бөлу. (1-топ физикалық және 2-топ химиялық құбылыстар.<br>**Кәмпиттер арқылы** Оқушылардан қысқа тест алынады.\экраннан тест тапсырмасы беріледі, оқушылар қолында үш нұсқалы жауап парағын көтереді, дұрыс жауабы соңынан экранға шығып тұрады\ 1. 2Na + Cl2 2NaCl теңдеуіндегі өнім?<br>а\ Na б\ Cl2 в\ NaCl<br>2.Теңдеудегі алюминий атомының алдындағы сәйкес коэффициентті табыңыз. Al + O2= Al2O3 а\ 4 б\ 2 в\ 3<br>3.Дұрыс теңестірілген реакция теңдеуін көрсетіңіз. а\ N2 + 3H2 □ 2NH3 б\ N2 + 3H2 □ NH3 в\ N2 + H2 □ NH3 4. HgO= Hg +O2 реакциясындағы реагент? а\ Hg б\ HgO в\ O2<br>**Білу және түсіну Ой қозғау «Қысқаша көрсетілім» реакция типтерін анықтау.**<br>Жаңа ұғымдармен жұмыс жасалады.<br>Экраннан химиялық реакциялардың түзілу сызбанұсқасы көрсетіледі:<br>A+ B = AB<br>AB = A+ B<br>AB +C =AC+B<br>AB +СД = AC +ВД<br>Бұл реакцияларға қандай ортақ белгілер мен ерекшеліктер тән? Жүріп жатқан процесті бір сөзбен қалай атауға болады?<br>«Ойлан –жұптас-бөліс» .Мәтінмен танысып шығады. Мәтін топтарға бөлініп беріледі. I-топ: Қосылу, айырылу реакциясы II-топ: Алмасу, орынбасу реакциясы<br>Берілген мәтінмен таныса отырып, топ ішінде жеке, жұптық, топтық жұмыстар орындалады, талқыланады. Талқыланған жұмысты топ атынан баяндамашы қорғайды.<br>5e34101a75166.png 5e34105f1fbce.png<br>Image not found or type unknown Image not found or type unknown<br>**Бағалау** | Оқулық, мәтіндер. |

| | | |
|---|---|---|
| Сабақтың ортасы (20) | **Қолдану**<br>Оқулықта берілген тапсырмаларды орындау, топ мүшелерінің бірі бағалайды.<br>Тапсырма: Төменде берілген формулаларды реакция теңдеулерімен сәйкестендіріп, коэффициенттерін қойыңыздар, әр топқа тапсырма беріледі.\топтық жұмыс\<br>**1 топ**<br>CuSO4+Fe= 2H2O<br>2HBr+Mg= K2SO4+2H2O<br>2H2+O2= FeSO4+Cu↓<br>2KOH+ H2SO4= MgBr2+H2↑<br><br>**2 топ**<br>2HCl+Mg= Na2SO4+2H2O<br>Zn+H2SO4= 2KCl+3O2↑<br>2KClO3= ZnSO4+H2↑<br>2NaOH+H2SO4= MgCl2+ H2↑<br><br>5e34114866666.png<br><br>Image not found or type unknown Бағалау үш шапалақ<br><br>**«Тәжірибе алаңы»** \Химиялық реакциялардың жүруіне мысалдар, электронды тақтада көрсету\ Топаралық білім алмасу. «Таза тақта» жеке жұмыс.\оқулықтағы №6 есеп\ Тақтаға реакция теңдеулері жазылған беттер ілінеді, жекелеген оқушылар осы реакциялардың типтерін тауып, анықтамасын айтады<br>CaO+SiO2= CaSiO3<br>Fe2O3+2Al=Al2O3+2Fe<br>Fe+2HCl=FeCl2+H2<br>3KOH+H3PO4=K3PO4+3H2O<br>2KClO3=2KCl+3O2<br>H2SO4+2RbOH=Rb2SO4+2H2O<br><br>Нәтижесінде жазылған тақта «тазарады» .Бағалау бағдаршам 5e3411c7e701c.png<br><br>Image not found or type unknown<br>Сергіту сәті 1 минут<br>**«Қыдырып қайтайық!» би билеу** | Оқулық,қабырғаға ілінген ватмандар, түрлі-түсті маркерлер Топтық жұмысқа арналған ресурстар<br><br>Оқушылар жұптасып, топтасып, қозғалысқа түсіп, сергіп қалады. |
| Сабақтың соңы (5) | Ой қорыту<br>Химиялық реакция типтері бойынша ой жинақтау және талдау жасау<br>**“Соңғы сөзді маған қалдыр”** ойыны арқылы диалог құрау.<br>• Химиялық реакция дегеніміз...<br>• Химиялық реакцияның негізгі типтері...<br>• Реакцияға бір күрделі зат түсіп, нәтижесінде...<br>• Реакцияға бір жай зат және бір күрделі зат түсетін, нәтижесінде...<br>• Екі немесе бірнеше жай заттардан, нәтижесінде...? • Реакцияға екі күрделі зат түсіп..... Химиялық реакция типтері бойынша ой жинақтай алады және талдау жасай алады | |

| | | |
|---|---|---|
| Рефлексия (5) | **«Өзін-өзі талдау» кестесі Оқушының аты-жөні:**<br>Мен сабақта жұмыс істедім Белсенді/ белсенді емес<br>Мен өзімнің жұмысыма Ризамын/риза емеспін<br>Сабақ мен үшін Қысқа / ұзақ болды<br>Мен сабақта Шаршаған жоқпын / шаршадым<br>Менің көңіл күйім Көтерілді / көтерілмеді<br>Сабақтың мазмұны мен үшін Түсінікті / түсініксіз Пайдалы / пайдасыз<br><br>5e3413150a742.png<br><br>Image not found or type unknown<br>**Кері байланыс**<br>«Шырша ойыншығы» оқушылар сабақты қаншалықты меңгергендігіне байланысты ойыншық түстерін таңдап, шыршаға іледі.<br>«Сары»- толық түсіндім<br>«Көк»-жартылай түсіндім<br>«Қызыл»- маған түсініксіз болды | |